

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan Staatssecretaris

nota

Aanwijzing voor IG tot niet-handhaven handelsverbod
plastic rietjes

Datum

13 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/99534

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ

Economie

Afval en Recycling

Beslistermijn

20-04-2023

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Sinds 3 juli 2021 zijn plastic rietjes verboden, o.b.v. de Europese wetgeving voor wegwerpplastics. Er geldt een uitzondering voor rietjes die als medisch hulpmiddel op de markt worden gebracht. Dit blijkt voor importeurs en leveranciers echter niet realiseerbaar. Om te voorkomen dat mensen met een beperking zonder de rietjes waarvan zij afhankelijk zijn, komen te zitten, is als tijdelijke oplossing aan de ILT een aanwijzing gegeven om voor een specifieke periode niet te handhaven op het verbod op rietjes als die via drogisten en apotheken aan deze doelgroep beschikbaar worden gesteld. Dit aanwijzingsbesluit is verlopen en u wordt gevraagd om deze te verlengen, om de tijd te overbruggen totdat een meer structurele juridische oplossing is vastgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- de aanwijzing te verlengen door de brief aan de ILT te ondertekenen;
- de Eerste en Tweede Kamer hierover te informeren door de brieven aan hen te ondertekenen.

Kernpunten

- In de EU richtlijn Single-Use Plastics (uit 2019) staat een handelsverbod op plastic rietjes. Daarbij geldt een uitzondering voor rietjes die als medisch hulpmiddel in de handel worden gebracht.
- De richtlijn is in Nederland geïmplementeerd in het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Daarbij is het verbod en de uitzondering 1 op 1 overgenomen.
- Na vaststelling van het Besluit bleek dat er geen importeurs of producenten waren die in staat waren de benodigde stappen te nemen om rietjes als medisch hulpmiddel aan te bieden.
- Om de rietjes als medisch hulpmiddel te kwalificeren moeten producenten een zelfcertificeringsprocedure doorlopen en voldoen aan bepaalde ISO normeringen gericht op producenten voor medische hulpmiddelen. Dit blijkt voor rietjes niet haalbaar.
- Om toch de rietjes beschikbaar te houden voor de doelgroep is in 2021 een schriftelijke specifieke aanwijzing aan de IG gegeven voor een bepaalde periode t.a.v. het in de handel brengen van plastic rietjes voor mensen met een beperking, via specifieke verkooppunten: apotheken en winkels in

OPENBAAR

Pagina 1 van 3

drogisterij, medische en orthopedische artikelen. Deze aanwijzing is sinds januari 2022 verlopen.

- In de tussentijd is in afstemming met VWS ook gewerkt aan een structurele oplossing. Het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik wordt aangepast, zodat de vereiste voor zelfcertificering komt te vervallen. Deze wijziging in het besluit zal naar verwachting niet eerder dan 1 juli 2024 in werking kunnen treden.
- Om deze reden wordt voorgesteld de aanwijzing aan de ILT voor onbepaalde tijd te verlengen zodat er voldoende tijd is de wijziging door te voeren.
- Het voorstel tot wijziging van het besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik zal separaat aan u worden voorgelegd. De aanwijzing zal worden ingetrokken op het moment dat de wijziging van kracht wordt.

Datum

13 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/99534

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie

Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris

Krachtenveld

Er vindt afstemming plaats met VWS om via hun netwerk naar oplossingen te zoeken voor de korte en lange termijn. Kamervragen over dit onderwerp komen bij VWS terecht.

Met de ILT vindt ook afstemming plaats over de handhaving. Zij wachten op verlenging van de formele aanwijzing om tijdelijk niet op te treden tegen het in de handel brengen van rietjes die niet gecertificeerd zijn als medisch hulpmiddel (en handhaven op dit moment ook niet).

Met RWS vindt afstemming plaats omdat zij in kaart hebben gebracht aan welke vereisten rietjes van alternatieve materialen moeten voldoen voor mensen met een lichamelijke beperking.

Toelichting

Politieke context

Er is aandacht van Kamerleden voor de zorgen en de kwetsbaarheid van deze doelgroep en de benadeling van mensen met een beperking door deze wetgeving, wat in strijd is met het VN verdrag voor mensen met een Handicap. Recent heeft de Minister van VWS Kamervragen ontvangen over de situatie die mede namens u worden beantwoord.

U heeft samen met milieuministers uit Spanje, Duitsland, Slowakije, Finland, Estland en Nederland in 2021 een brief aan de Europese Commissie gestuurd om te vragen om marktpartijen te helpen met de procedure om rietjes gecertificeerd als medisch hulpmiddel in de handel te brengen. De Commissie heeft destijds geen reactie gegeven op deze brief, Nederland is dus niet het enige land dat met dit vraagstuk bezig is.

Juridische overwegingen

Het niet handhaven is gerechtvaardigd vanwege het zwaarwegend belang, het tijdelijke karakter (tot er een structurele oplossing is), de zorgvuldige belangenafweging, de overmachtssituatie in relatie tot de doelgroep en het feit dat de certificering van rietjes als medisch hulpmiddel niet door de markt tot stand is gekomen. Overeenkomstig de Regeling vaststelling Aanwijzingen inzake de rijksinspecties wordt de aanwijzing gedeeld met het parlement.

Communicatie

Het is belangrijk dat IenW samen met VWS ruchtbaarheid geeft aan de mogelijkheden voor aanbieders om ondanks het verbod de rietjes aan deze doelgroep beschikbaar te stellen.

Over de specifieke aanwijzing worden TK en EK geïnformeerd.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	Brief aan IG ILT - Verlenging aanwijzing niet-handhaven handelsverbod plastic rietjes specifiek voor levering aan apothekers en drogisterijen	Na akkoord wordt deze brief aan de IG verstuurd.
2.	Brief aan TK - Verlenging specifieke aanwijzing niet-handhaven handelsverbod plastic rietjes	Na akkoord wordt deze brief aan de voorzitter TK verstuurd.
3.	Brief aan EK - Verlenging specifieke aanwijzing niet-handhaven handelsverbod plastic rietjes	Na akkoord wordt deze brief aan de voorzitter EK verstuurd.

Datum

13 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/99534

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris